

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO	Jadwiga Szumielewicz
Protokolant		st. sekr sąd. Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2018 roku w Lublinie

na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku J. M.

z udziałem M. K. (1)

w trybie art. 111 ustawy Kodeks wyborczy

postanawia:

I. zakazać uczestnikowi M. K. (1) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji zawartych w treści ulotki wyborczej uczestnika M. K. (1) kandydata na Wójta Gminy N. w postaci stwierdzeń:

- 1) „Gmina N. ma kredyty na prawie (...)złotych i jest jedną z najbardziej zadłużonych gmin w województwie (...) w stosunku do budżetu”;
- 2) „regułą stało się obsadzanie stanowisk w urzędach i szkołach bez konkursu, zatrudniani są pseudospecjaliści spokrewnieni ze znanymi politykami”;
- 3) „w latach 2010-2018 Gmina wpłatała się w siedem spraw sądowych z których żadnej nie wygrała”;
- 4) „innym autorskim pomysłem władz Gminy było wyjście ze względów politycznych ze Związku (...). Gmina N. założyciel i udziałowiec Związku opuściła go wtedy, gdy funkcjonował już wart ponad (...)złotych Zakład (...) w R.”;
- 5) „natomiast Gmina N. tylko dokończyła oczyszczalnie i kanalizacje w trzech wsiach, gdyż środki były już wcześniej przyznane”;
- 6) „przez osiem lat zaniechano budowy kanalizacji w kilku miejscowościach”;

II. orzeka przepadek ulotek wyborczych M. K. (1) zawierających informacje wskazane w pkt I postanowienia;

III. nakazuje uczestnikowi M. K. (1) opublikowanie na jego koszt sprostowania informacji wskazanych w pkt I postanowienia poprzez zamieszczenie we (...) w wydaniu z dnia 16 października 2018 roku na pierwszej stronie w formacie A4 i w Biuletynie Informacji (...) (...) przez złożenie oświadczenia o następującej treści: „Oświadczam, że ja M. K. (1) kandydat (...) na Wójta Gminy N., w ulotkach wyborczych propagujących moją osobę na Wójta Gminy N., roznoszonych w Gminie N. od 25 września 2018 r., podałem nieprawdziwe informacje, to jest, że:

Gmina N. jest zadłużona na ponad (...) złotych, regułą stało się obsadzanie stanowisk w urzędach i szkołach bez konkursu, zatrudniani są pseudospecjaliści spokrewnieni ze znanymi politykami, w latach 2010-2018 Gmina wpłatała się w siedem spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała, innym autorskim pomysłem władz Gminy było wyjście ze względów politycznych ze Związku (...), a Gmina N. założyciel i udziałowiec Związku opuściła go wtedy, gdy funkcjonował już wart ponad 60.000.000 złotych Zakład (...) w R., natomiast Gmina N. tylko dokończyła oczyszczalnię i kanalizację w trzech wsiach, gdyż środki były już wcześniej przyznane, ponadto, że przez osiem lat zaniechano budowy kanalizacji w kilku miejscowościach;

IV. w pozostałej części protest oddala.

Sygn. akt VIII Po 9/18

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 3 października 2018 roku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym J. M. podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 roku, poz. 754), w związku z rozpowszechnianiem przez M. K. (1) kandydata Komitetu Wyborczego (...) na Wójta Gminy N. w ulotkach wyborczych nieprawdziwych informacji:

- 1) dotyczących zadłużenia gminy N. na ponad (...) złotych,
- 2) niepodawania danych pracowników, którzy otrzymali nagrody i dodatki do pracy,
- 3) zatrudnianiu pracowników, w szkołach i urzędach bez konkursów,
- 4) zatrudnianiu pseudospecjalistów spokrewnionych ze znanymi politykami,
- 5) że Gmina wydała ponad 600.000 złotych na koordynację, konsulting, nadzór i zarządzanie projektami;
- 6) że Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała, i wydała z budżetu Gminy 46.000 złotych,
- 7) że Gmina dokończyła kanalizację i oczyszczalnię w trzech wsiach i poza tym zdobyła finanse na dwa średniej wielkości projekty,
- 8) że Gmina wystąpiła ze Związku (...) gdy funkcjonował (...)złotych Zakład (...) w R.,
- 9) że M. K. (1) został niesłusznie zwolniony z pracy w Urzędzie Gminy N.,
- 10) że władze Gminy odesłały inwersora Hutę (...) do O.,
- 11) że Gmina nie budowała kanalizacji przez 8 ostatnich lat,
- 12) że M. K. (1) jest bezpartyjnym kandydatem na Wójta Gminy N..

Wniósł o:

- 1) zakazanie M. K. (1) rozpowszechniania powyższych informacji
- 2) orzeczenie przepadku materiałów wyborczych M. K. (1) zawierających informacje
- 3) nakazanie M. K. (1), sprostowania powyższych informacji we Wspólnocie (...) w wydaniu z dnia 16 października 2018 roku na pierwszej stronie w
- 4) (...) w wydaniu z dnia 16 października 2018 roku na pierwszej stronie w formacie A4 i w (...) (...).pl przez złożenie oświadczenia o następującej treści: „Oświadczam, że ja M. K. (1) kandydat (...) na Wójta Gminy N., w ulotkach wyborczych propagujących moją osobę na Wójta Gminy N. roznoszonych w Gminie N. od 25 września 2018 r. podałem

nieprawdziwe informacje, że Gmina N. jest zadłużona na ponad 8 mln złotych, że nie są podawane dane pracowników, którzy otrzymali nagrody i dodatki do pracy, że w szkołach i urzędach są zatrudniani pracownicy bez konkursów, że zatrudniani są pseudospecjaliści spokrewnieni ze znanymi politykami, że Gmina wydała ponad 600 tys zł na koordynację, konsulting, nadzór i zarządzanie projektami, że Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała, i wydała z budżetu Gminy 46 tys złotych na odszkodowania i koszty sądowe, że Gmina dokończyła kanalizację i oczyszczalnię w trzech wsiach i poza tym zdobyła finanse tylko na dwa średniej wielkości projekty, że Gmina odesłała inwestora Hutę (...) do O., że Gmina wystąpiła ze Związku (...), gdy funkcjonował warty 60 min zł Zakład (...) w R., że zostałem niesłusznie zwolniony z pracy w Urzędzie Gminy N., że Gmina nie budowała kanalizacji przez 8 ostatnich lat, że ja M. K. (1) jestem bezpartyjnym kandydatem na Wójta Gminy N."

W uzasadnieniu wniosku wskazał, że M. K. (1) jest kandydatem na Wójta Gminy N. z (...) (...). Od dnia 25 września 2018 r. w ramach prowadzonej kampanii wyborczej roznosi ulotki. w których informuje, że zadłużenie gminy N. wynosi ponad 8 mln złotych, że nie są podawane dane pracowników, którzy otrzymali nagrody i dodatki do pracy, o zatrudnianiu pracowników w szkołach i urzędach bez konkursów, o zatrudnianiu pseudospecjalistów spokrewnionych ze znanymi politykami, że Gmina wydała ponad 600 tys zł na koordynację, konsulting, nadzór i zarządzanie projektami, że Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała, i wydała z budżetu Gminy 46 tys złotych, że Gmina dokończyła kanalizację i oczyszczalnię w trzech wsiach i poza tym zdobyła finanse na dwa średniej wielkości projekty, że wystąpiła ze Związku (...), gdy funkcjonował warty 60 min zł Zakład (...) w R., że M. K. (1) został niesłusznie zwolniony z pracy w Urzędzie Gminy N., że władze Gminy odesłały inwestora Hutę (...) do O., że Gmina nie budowała kanalizacji przez 8 ostatnich lat, że M. K. (1) jest bezpartyjnym kandydatem na Wójta Gminy N.. W ocenie wnioskodawcy zawarte w ulotce informacje. Podniósł, że Gmina N. jest wprawdzie zadłużona, lecz kwota zadłużenia wynosi około 6.500.000 złotych.

Za nieprawdziwy uznał zarzut nieinformowania o danych osobowych pracowników i wysokości otrzymanych przez nich nagrodach i dodatkach do pracy, z czego wynikałoby, że Wójt Gminy N. jako kierownik Urzędu Gminy N. pracodawcy pracowników samorządowych nie podaje takich danych. Zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych, kodeksem pracy, ustawą o pracownikach samorządowych i ustawą o samorządzie gminnym dane takie są podawane tylko w stosunku do osób, które zobowiązane są składać oświadczenia majątkowe oraz, które posiadają uprawnienia, pozwalające na kształtowanie treści wykonywanych zadań w sferze publicznej. Takie dane dotyczące pozostałych pracowników, którzy nie zajmowali wskazanych stanowisk nie mogły być udostępniane, zatem działania Wójta były zgodne z prawem.

Wnioskodawca dodał, że w urzędach i szkołach nie byli również zatrudniani żadeni pracownicy bez konkursów, gdzie takie konkursy zgodnie z prawem musiały być przeprowadzone. W latach 2012-2018 w Urzędzie Gminy zatrudnione były dwie osoby jedna na stanowisko do spraw księgowości budżetowej, jedna na stanowisko do spraw funduszy pomocowych i funduszy publicznych. Jedna osoba została w wyniku konkursu przeniesiona na wyższe stanowisko. Jedna osoba została zatrudniona w wyniku przeniesienia służbowego z innej jednostki organizacyjnej. Skarbnik Gminy został zatrudniony zgodnie z uchwałą Rad Gminy N. - w wyniku powołania. W szkołach tylko dyrektorzy są wybierani w drodze konkursów. Pozostałe kwestie kadrowe należą do kompetencji dyrektorów szkół. Kierownicy Biura (...) oraz Ośrodka Pomocy (...) zostali wybrani w drodze konkursu. Żaden z pracowników również nie został zatrudniony z uwagi na znajomość z politykami, a uczestnik nie podał danych żadnego pracownika, który był pseudospecjalistą spokrewnionym z politykami.

Za nieprawdziwe uznał informacje rozpowszechniane przez uczestnika w jego ulotce wyborczej, że Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których wszystkie przegrała i musiała wypłacić 46.000 złotych z budżetu Gminy na koszty sądowe i odszkodowania. Podniósł, że Gmina w latach 2012-2018 prowadziła łącznie 22 postępowania sądowe, gdzie 21 były z powództwa Gminy, a 1 przeciwko Gminie.

W ocenie wnioskodawcy nie jest prawdą, że Gmina wystąpiła ze Związku (...) z powodów politycznych oraz, że wystąpienie miało miejsce kiedy powstał już warty (...)złoty Zakład (...) w R.. Zakład ten powstał w grudniu 2016 roku a wystąpienie miało miejsce w marcu 2015 roku. Nadto wystąpienie było podyktowane względami

ekonomicznymi - Gmina nie miała środków, aby sfinansować obciążającą ją część kosztów budowy wymienionego Zakładu i musiałaby na ten cel zaciągać kredyt, a koszty członkostwa w Związku były wyższe dla Gminy niż gdyby we własnym zakresie zajęła się odbiorem odpadów komunalnych. Za nieprawdziwe uznał również informacje podawane przez M. K. (1) dotyczące odesłania inwestorów mających zamiar budować hutę szkła na terenie Gminy N.. W tej sprawie Gmina była umówiona z inwestorami i pracownikami Urzędu Marszałkowskiego w L.. Jednakże w umówionym terminie i miejscu poza pracownikami Urzędu Gminy N. nikt się nie stawił. Nadto nie jest prawdą, że M. K. (1) został niesłusznie zwolniony z pracy. Gdyby tak było Sąd przywróciłby go do pracy w Urzędzie, co jednak nie miało miejsca. Sąd uznał, że zwolnienie dyscyplinarne M. K. (1) było nieprawidłowe, gdyż zachowanie się M. K. (1) należało zakwalifikować, jako zwykłe naruszenie obowiązków pracowniczych uprawiających do zwolnienia go za wypowiedzeniem. Dlatego też Sąd przyznał M. K. (1) odszkodowanie, w pozostałym zakresie oddalił jego powództwo. Gmina również nie zaniechała budowy kanalizacji przez 8 lat. Gmina składała wnioski, ale z uwagi na brak środków w budżecie na pokrycie części kosztów takiej inwestycji obciążającej gminę, nie mogła ona być zakwalifikowana do oceny merytorycznej. Brak odpowiednich środków w budżecie powodowało niespełnienie wymogów formalnych wniosku. W chwili obecnej Gmina podpisała umowę o budowę kanalizacji.

Finalnie wnioskodawca podniósł, że Gmina w latach 2012-2018 pozyskała środki na realizację 23 projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Nie jest zatem prawdą, że w Gminie realizowane były tylko dwa średniej wielkości projekty. Dodał, że M. K. (1) należy do partii politycznej (...) zgodnie z deklaracją złożoną w dniu 15 lutego 2012 roku Deklaracja to do chwili obecnej nie została cofnięta (wniosek – k. 3-8 a.s.).

W odpowiedzi na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym uczestnik M. K. (1) wskazał, że jeśli chodzi o zadłużenie, to Gmina posiada na dzień 31.08.2018r. Kredyt w wysokości (...) zł, a do tego należy doliczyć odsetki należne bankowi które wynoszą (...)zł co daje kwotę zadłużenia (...)zł. Nadto podniósł, że Tygodnik Wspólnota (...) publikował dodatki i nagrody do pensji urzędników samorządowych z okolicznych gmin używając ich stanowisk, a Gmina N. nie podała tych stanowisk podając ogólną kwotę. Dodał, że na stanowisko Kierownika (...)w N. przeprowadzono w 2014r dwa konkursy. W pierwszym było 2 osoby w drugim 5. W drugim nie wybrano nikogo i nie zakończono go formalnie, a po kilku tygodniach w wyniku zanieśienia służbowego ze Starostwa Powiatowego L., przeniesiono z referenta na kierownika J. B., żonę lokalnego działacza (...), kuzyna v-ce Starosty (...)). Na stanowisku Skarbnika zatrudniona została córka v-ce Starosty Powiatowego i radnego powiatowego N. w M. J.. Dyrektorem (...) w B. B.. została nie przechodząc konkursu M. K. (2). Na stanowisko do spraw rachunkowości budżetowej zatrudniono M. U., która przed konkursem fikcyjnie zameldowała się w spełnić warunki konkursu, a teraz wróciła do dawnego miejsca zameldowania w B.. W sprawie zarzutu dotyczącego spraw sądowych wyjaśnił, że w ulotce wyraźnie chodzi o sprawy pracownicze, a potwierdzeniem zawartych tam treści jest informacja Wójta: (...)Wskazał również, że na Gmina N. wydała na nadzór i koordynację (...) a Zakład (...) nie powstał w grudniu 2016 tylko wówczas pracował w pełną parą (odpowiedź na wniosek – k. 338 a.s.).

Na rozprawie w dniu 3 października 2018 roku zarówno autor wniosku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym, jak i uczestnik postępowania podtrzymali swoje stanowiska (k. 344 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca J. M. wyborach samorządowych w 2018 roku ubiega się o elekcję na stanowisko Wójta Gminy N.. Jego kontrkandydatem jest M. K. (1) (okoliczność bezsporna).

W toku kampanii wyborczej prowadzonej przed wyborami samorządowymi 2018 roku uczestnik postępowania M. K. (1) wykorzystuje ulotkę, zawierającą prezentację jego kandydatury na stanowisko Wójta Gminy N.. Ulotka stanowi kartkę formatu A4 złożoną na pół wzdłuż dłuższego boku. Na pierwszej stronie znajduje się wizerunek M. K. (1), na tle flagi państwowej, na której umieszczono logotyp partii (...). Nadto zawarto napis „M. B. Kandydat (...) na Wójta Gminy N..”. Pod grafiką ulotka zawiera tekst, w którym przedstawiona jest osoba kandydata, jego wykształcenie i dotychczas zajmowane stanowiska, a także stwierdzenie, że „w 2015r. niesłusznie zwolniono mnie z Urzędu Gminy, co potwierdził wyrok sądu z 2018 roku”. Na drugiej, trzeciej i czwartej stronie zawarto opis sytuacji Gminy N. oraz główne

punkty programu wyborczego uczestnika. Wskazał, że „Gmina N. ma kredyty na prawie(...) i jest jedną z najbardziej zadłużonych gmin w województwie (...) (w stosunku do budżetu). Na koniec 2009 roku była zadłużona tylko na(...) zł. Obecnie jesteśmy Gminą, która daje największe nagrody, dodatki i podwyżki (źródło: Wspólnota (...)) bez ujawnienia, kto je dostaje i za co. Nie byłoby nic złego w nagradzaniu zdolnych i profesjonalnych pracowników, gdyby równolegle Gmina w latach 2012-2018 nie wydała (na koordynację, konsulting, projekty, nadzory, zarządzanie projektami) kwoty ponad (...) Jednocześnie w latach 2014-2018 część pracowników otrzymała dodatki do wynagrodzeń w wysokości ponad 100 tyś. zł, nie licząc podwyżek, które np. w 2018 roku wynosiły od (...) Dalej wskazał, że „Regułą stało się obsadzanie stanowisk w urzędach i szkołach bez konkursów. Zatrudniani są pseudospecjaliści spokrewnieni ze znanymi nam politykami ... W latach 2010-2018 Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała, a koszty sądowe i odszkodowania dla zwolnionych pracowników wyniosły ponad (...) (kilka osób przywrócono do pracy)”.

W dalszej części ulotki uczestnik wskazał, że „autorskim pomysłem władz Gminy było wyjście (ze względów politycznych) ze Związku (...). Gmina N., założyciel i udziałowiec Związku, opuściła go, gdy funkcjonował już wart ponad (...) zł Zakład (...) w R.. Miasto L. i Ś. weszły do Związku i przywożą odpady do R., natomiast śmieci z N. jeżdżą do prywatnej sortowni w L.”. Uczestnik podniósł w ulotce, że „w latach 2010-2018 samorządy pozyskiwały rekordowe dotacje ze środków Unii Europejskiej. Natomiast Gmina N. tylko dokończyła oczyszczalnię i kanalizację w trzech wsiach, gdyż środki były już wcześniej przyznane. Poza tym zdobyła finanse na dwa średniej wielkości projekty potocznie zwane „solarami” i „oczyszczalniami przydomowymi... Przez 8 lat zaniechano budowy kanalizacji w kilku miejscowościach”. Dodał, że będzie zabiegał o „sprowadzenie poważnych inwestorów na teren Gminy N., a nie odsyłał ich do O. (jak w przypadku budowanej tam Huty (...)) (ulotka – k. 10 a.s.).

Wniosek jest częściowo zasadny.

W myśl art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku poz. 754,), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, ze zmianami), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Natomiast z § 2 powołanego artykułu wynika, że Sąd Okręgowy rozpoznaje ten wniosek, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym.

Jak podkreśla się w doktrynie i judykaturze, omawiany przepis ustanawia szczególną ochronę prawną prawdziwości informacji w okresie kampanii wyborczej, kończącej się na 24 godziny przed dniem głosowania, zapewniając rzetelność kampanii i unikanie sytuacji, w których publikowanie materiałów z nieprawdziwymi materiałami mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w głosowaniu (por. P. Uziębło „Komentarz do art. 35 ustawy o referendum lokalnym” Lex 2008, t. I; M. Gapski „Udział sądów w procedurze przeprowadzania referendum lokalnego” Samorząd Terytorialny 2012/7-8, s. 106-119).

W trybie wskazanego przepisu przedmiotem ochrony sądowej jest wyłącznie prawdziwość danych reprezentowanych w trakcie kampanii wyborczej (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 października 1998 roku, I ACz 1026/98, OSA z 2000 roku, Nr 4, poz. 17). Tym samym ochrona prawna wywodzona z art. 111 Kodeksu wyborczego dotyczy tylko i wyłącznie podawanych w materiałach wyborczych faktów, natomiast pozbawione ochrony są prezentowane przez kandydatów przemyślenia, komentarze, hipotezy, wnioski, oceny, postulaty, poglądy i opinie, które jedynie na faktach się opierają.

Tylko fakt ma bowiem charakter obiektywny. Każda ocena jest zatem subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby jej dokonującej. Jest wyrazem prezentowanego poglądu na daną kwestię związanego z wykształceniem, doświadczeniem, życiowym, wiarą, przekonaniami danej osoby. Tego rodzaju wypowiedzi nie poddają się ocenie według kryterium „prawda” – „fałsz”, albowiem oczywistym jest, że w ten sposób weryfikować można wyłącznie fakty. Wypowiedź o charakterze ocennym, stanowiąca przez to subiektywne stanowisko jej autora nie może zostać uznana za bezprawną, z uwagi na okoliczność, iż wolność wyrażania swoich poglądów jest wartością chronioną konstytucyjnie (art. 31 i 54 Konstytucji RP) oraz regulacjami międzynarodowymi (Art. 10 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 roku, zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z dnia 10 lipca 1993 roku, nr 61 poz. 284). W Konwencji wyjaśniono między innymi, że wolność wyrażania opinii obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej.

Biorąc pod uwagę powyższe wywody, w pełni aktualne pozostaje (mimo wydania na gruncie ustawy Ordynacja wyborcza) stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażone w wyroku z dnia 1 października 1998 roku (I ACz 972/98, Lex nr 39618), gdzie wskazano, że nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby. Nawet naruszenie dóbr osobistych, o ile nie wyczerpuje przesłanek określonych w treści art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego, nie podlega ochronie w trybie tego przepisu (w trybie „postępowania przyspieszonego”), albowiem nie może on być, jako norma szczególna, interpretowany rozszerzająco. Co istotne granice możliwej do zaakceptowania krytyki w przypadku polityków są szersze niż w odniesieniu do osób prywatnych. W odróżnieniu od tych ostatnich, politycy muszą być przygotowani i świadomi tego, że ich słowa i działania podlegają szczegółowej analizie przez dziennikarzy i społeczeństwo, a w konsekwencji muszą okazywać większą tolerancję (por. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie L. przeciwko Austria, z 8 lipca 1986 roku, Seria A nr 103, p. 26).

Podnieść wreszcie należy, że zgodnie z treścią art. 6 ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów zawartych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym wskazać należy, że część z zarzutów jest zasadna.

Uczestnik zawarł w ulotce stwierdzenie, że „Gmina N. ma kredyty na prawie 8 mln zł i jest jedną z najbardziej zadłużonych gmin w województwie (...) (w stosunku do budżetu). Na koniec 2009 roku była zadłużona tylko na 1 mln 18 tys. zł.” Z dołączonego do wniosku zaświadczenia Skarbnika Gminy N. jednoznacznie wynika że Gmina na dzień 25 września 2018 roku miała zadłużenie w wysokości (...) złotych, z czego (...) złotych stanowią kredyty bankowe, zaś (...) złotych to obligacje komunalne (k. 13 a.s.). Sąd obdarzył wiarą wskazany dokument, który dodatkowo potwierdził zeznania wnioskodawcy złożone w tym zakresie na rozprawie w dniu 3 października 2018 roku. Na wskazanej rozprawie oraz w odpowiedzi na wniosek uczestnik wyjaśniał, że ferowana przez niego kwota „prawie (...)złotych” stanowi sumę kredytów i odsetek. Jak sam jednak przyznał należało w ulotce napisać zadłużenie a nie kredyty. Biorąc

pod uwagę fakt, że w ulotce zawarto jednoznaczne odwołanie się do wysokości kredytów ciężących na Gminie N., a nie sumy należności, Sąd uznał, że informacja zawarta w ulotce jest nieprawdziwa.

Kolejną nieprawdziwą informacją zawartą w ulotce było stwierdzenie, że: „Regułą stało się obsadzanie stanowisk w urzędach i szkołach bez konkursów. Zatrudniani są pseudospecjaliści spokrewnieni ze znanymi nam politykami”. Na rozprawie uczestnik zeznał, że nie twierdzi, że Gmina nie przeprowadza konkursów, jednak wskazał, że są one obsadzane przez osoby „znajome”. Już tylko ta okoliczność wskazuje, że informacja zawarta w materiale wyborczym M. K. (1) jest nieprawdziwa. Z zeznań wnioskodawcy i samego uczestnika wyraźnie wynika bowiem, że Gmina N. wymagane przez przepisy prawa konkursy celem obsadzenia określonych stanowisk organizowała. Potwierdza to również zestawienie przygotowane przez Kierownika Referatu do spraw Organizacyjnych i Społecznych Urzędu Gminy N., wskazujące na przeprowadzenie 7 procedur naboru w latach 2011-2018 (k. 16-17 a.s.).

Uznać również należy, że nie ma podstaw do twierdzenia, że wśród osób biorących udział w konkursach znajdują się osoby „znajome”, spokrewnione z politykami. W ocenie Sądu konkursy na stanowiska wskazywane przez uczestnika zarówno w ulotce, jak i w toku rozprawy mają charakter konkursów o charakterze otwartym, ich ogłoszenie jest publikowane w odpowiednich biuletynach. Brak jest zatem podstaw do twierdzenia, że Gmina w okresie wskazanym w ulotce (w tym także w okresie sprawowania urzędu Wójta przez wnioskodawcę) w jakikolwiek sposób wpływała na grono osób zgłaszających się do konkursu.

Uczestnik w toku postępowania wskazywał, że niektóre konkursy (w tym między innymi na stanowisko Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego) nie zostały rozstrzygnięte, a stanowiska zostały obsadzone w wyniku przeniesienia. Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie z treścią art. 6 ust. 3-5 ustawy z dnia 28 listopada 2014 roku Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 2064, ze zmianami) Kierownikiem urzędu stanu cywilnego jest wójt (burmistrz, prezydent miasta). W okręgach liczących poniżej 50.000 mieszkańców wójt (burmistrz, prezydent miasta) zatrudnia zastępcę kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego. W okręgach liczących powyżej 50.000 mieszkańców wójt (burmistrz, prezydent miasta) zatrudnia inną osobę na stanowisku kierownika urzędu stanu cywilnego oraz może zatrudnić zastępcę lub zastępców kierownika urzędu stanu cywilnego. Nadto z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 1260) wynika, że wolnym stanowiskiem urzędniczym, w tym wolnym kierowniczym stanowiskiem urzędniczym, jest stanowisko, na które, zgodnie z przepisami ustawy albo w drodze porozumienia, nie został przeniesiony pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadający kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub nie został przeprowadzony na to stanowisko nabór albo, na którym mimo przeprowadzonego naboru nie został zatrudniony pracownik. Natomiast z treści art. 20 cytowanej ustawy wynika możliwość przeniesienia pracownika samorządowego na wyższe stanowisko w wyniku tak zwanego awansu wewnętrznego. Dodatkowo ustawa w art. 22 przewiduje możliwość przeniesienia pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, na jego wniosek lub za jego zgodą, do pracy w innej jednostce, o której mowa w art. 2, w tej samej lub innej miejscowości, w każdym czasie, jeżeli nie narusza to ważnego interesu jednostki, która dotychczas zatrudniała pracownika samorządowego, oraz przemawiają za tym ważne potrzeby po stronie jednostki przejmującej. Przeniesienia dokonuje się w drodze porozumienia pracodawców.

W kwestionowanym materiale wyborczym uczestnik wskazywał, że „w latach 2010-2018 Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała”. Sąd nie dał wiary twierdzeniom uczestnika prezentowanym w odpowiedzi na wniosek i na rozprawie w dniu 3 października 2018 roku, z których wynika, że informacja zawarta w ulotce odnosi się jedynie do spraw pracowniczych. Faktem jest, że w latach 2010-2018 prowadzone było 7 pracowniczych postępowań sądowych, w której stroną był Urząd Gminy w N. lub Szkoły (vide pismo z dnia 4 lipca 2018 roku – k. 343 a.s.). Jednakże treść zawarta w materiale wyborczym jednoznacznie wskazuje, że uczestnikowi chodziło o wszystkie sprawy sądowe prowadzone przez Gminę („Gmina wpłatała się w 7 spraw sądowych, z których żadnej nie wygrała”). Nawet gdyby intencją uczestnika było odniesienie się tylko do spraw z zakresu prawa pracy, to sformułowanie zawarte w materiale wyborczym wprowadza odbiorcę w błąd. Nadto we wspomnianym piśmie z dnia 4 lipca 2018 roku zawarto informację, że w niektórych sprawach zawarte zostały ugody, jedną zaś sprawę Urząd Gminy N. wygrał, zatem

nieprawdziwe są twierdzenia, że wszystkie 7 spraw (nawet przy założeniu, że chodziło wyłącznie o sprawy z zakresu prawa pracy) zakończyły się porażką Gminy.

Uczestnik w materiale wyborczym promującym jego kandydaturę wskazywał również, że „autorskim pomysłem władz Gminy było wyjście (ze względów politycznych) ze Związku (...). Gmina N., założyciel i udziałowiec Związku, opuściła go, gdy funkcjonował już wart ponad (...) zł Zakład (...) w R.". W ocenie Sądu powyższe stwierdzenia nie są prawdziwe. Z Uchwały nr(...) Rady Gminy N. z dnia 26 marca 2015 roku Gmina N. wystąpiła ze Związku (...). Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia (k. 21 a.s.). Sąd nie dał zatem wiary zeznaniom uczestnika wskazującego na wystąpienie Gminy ze Związku, gdy funkcjonował Zakład (...) w R.. Zakład ten, stanowiący jednostkę organizacyjną Związku (...) został utworzony z dniem 1 sierpnia 2016 roku (uchwała nr(...) – k. 24-25 a.s.), a jego oficjalne otwarcie nastąpiło w dniu 7 grudnia 2016 roku (wydruk – k. 22-23 a.s.). Uczestnik nie przedstawił nadto, poza swoimi słowami, żadnych innych dowodów wskazujących, że wystąpienie Gminy ze Związku (...) miało przyczyny polityczne.

Za nieprawdziwe Sąd uznał zawarte w materiale wyborczym stwierdzenia, że „Gmina N. tylko dokończyła oczyszczalnię i kanalizację w trzech wsiach, gdyż środki były już wcześniej przyznane” oraz, że „Przez 8 lat zaniechano budowy kanalizacji w kilku miejscowościach”. Wnioskodawca, na rozprawie w dniu 3 października 2018 roku, przyznał, że w 2013 roku Gmina ukończyła trzy inwestycje ze środków już przyznanych. Ze złożonego zestawienia umów na dofinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej w Gminie N. w latach 2012-2018 wynika, że Gmina zrealizowała także między innymi budowę przydomowych oczyszczalni ścieków: w B., B., Z., P., B., B., P., T., T. i B. (k. 81-83 a.s.). Nie można zatem uznać za prawdziwe stwierdzenia uczestnika, że Gmina nie realizowała inwestycji kanalizacyjnych przez 8 lat. Gdyby nawet hipotetycznie założyć, że jest to prawda, to uczestnik w materiale wyborczym ogranicza się do stwierdzenia „w kilku miejscowościach”, nie podając ich nazw.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 111 § 1 pkt 1-3 orzekł, jak w pkt I, II i III sentencji postanowienia.

W pozostałej części wniosek o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym okazał się bezzasadny.

Wnioskodawca nie zgadzał się ze stwierdzeniem, że Gmina nie publikuje informacji o tym kto i w jakiej wysokości otrzymał nagrody i dodatki. W ocenie Sądu Wójt Gminy N. nieprawidłowo ograniczył się do poddania jedynie kwoty ogólnej (vide k. 342 a.s.). Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 20 września 2016 roku (I OSK 168/16, LEX nr 211872), stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej, z wyłączeniem osób pełniących funkcje publiczne, mających zawiązków z pełnieniem tych funkcji. Zatem, obowiązkiem jest udzielenie informacji dotyczącej każdego, kto pełni funkcję w organach władzy publicznej lub wykonuje powierzone mu przez instytucje państwowe lub samorządowe zadania i przez to uzyskuje wpływ na treść decyzji o charakterze ogólnospołecznym, nawet jeżeli nie wyraził on zgody na udzielenie takiej informacji. Cechą wyróżniającą takie osoby jest posiadanie określonego zakresu uprawnień pozwalających na kształtowanie treści wykonywanych zadań w sferze publicznej. W rezultacie, jeżeli określona osoba w ramach instytucji publicznej realizuje w pewnym zakresie nałożone na tę instytucję zadanie publiczne, czyli, w co najmniej wąskim zakresie ma kompetencje decyzyjne w ramach instytucji publicznej, jest ona osobą pełniącą funkcje publiczne. Tym samym Wójt Gminy N. ograniczając się do podania ogólnych łącznych kwot postąpił nieprawidłowo.

Nie ma racji wnioskodawca kwestionując zawarte w materiale wyborczym stwierdzenie, że Gmina wydała ponad 600.000 złotych na koordynację, konsulting, nadzór i zarządzanie projektami. Ze złożonego przez wnioskodawcę zestawienia (k. 18-20) wynika, że koszty te wyniosły (...) złotych, a zatem jest to kwota zbliżona.

Nie ma racji wnioskodawca wskazując, że w materiale wyborczym, zamieszczono nieprawdziwą informację, że M. K. (1) został niesłusznie zwolniony z pracy w Urzędzie Gminy N.. Wyrokiem z dnia 13 marca 2017 roku wydanym w sprawie VII P 549/15 Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w pkt I przywrócił powoda M. K. (1) do pracy w pozwanym Urzędzie Gminy N. na poprzednich warunkach pracy i płacy; w pkt II zasądził od Urzędu Gminy N. na rzecz M. K. (1) kwotę (...) zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy

pod warunkiem podjęcia pracy w wyniku przywrócenia do pracy; w pkt III oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zaś w pkt IV nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa. Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 24 stycznia 2018 roku w sprawie VIII pa 153/17 w pkt I zmienił zaskarżony wyrok w pkt I i II w ten sposób, że zasądził od pozwanego Urzędu Gminy N. na rzecz powoda M. K. (1) kwotę(...) złotych z tytułu odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, a w pkt II koszty procesu za drugą instancję wzajemnie zniósł (k. 28v.-49 a.s.).

Finalnie wskazać należy, że bezzasadnie wnioskodawca kwestionuje stwierdzenie uczestnika zawarte w materiale wyborczym, że M. K. (1) jest osobą bezpartyjną. Wprawdzie w 2012 roku wypełnił deklarację członkowską (...), jednakże wskazał na rozprawie w dniu 3 października 2018 roku, że nie płaci składek i przez 6 lat nie dostał zaproszenia na żadne zebranie (k. 349 a.s.). W wyroku z dnia 11 października 2012 roku (I Acz 1877/12, LEX nr 1238585) Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wskazał, że podstawą informowania wyborców o faktach dotyczących kontrkandydatów ma być natomiast rzetelna i chociażby w minimalnym stopniu sprawdzona wiedza o rzeczywistych poczynaniach, czy zachowaniach innego kandydata. Wskazać należy, że ze statutu (...) wynika, że członka (...) przyjmuje koło w głosowaniu jawnym, na podstawie pisemnej deklaracji i po przedstawieniu pozytywnej opinii (...) członków (...), najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia deklaracji. Wnioskodawca nie wykazał, aby odbyło się głosowanie, nie wskazał, kto pozytywnie miałby zarekomendować M. K. (1) do członkostwa, w sytuacji, kiedy ten swojemu członkostwu w (...) zdecydowanie zaprzeczył.

Z uwagi na powyższe na podstawie powołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu.